

द्रोणकर्णे महेष्वासवितौ पार्षतसात्यकी । पाञ्चालैश्चैव सहितौ जग्मतुः सायकैर्युधि ।
 मा तदा शरवर्षेण प्रभग्ना महती चमूः । वार्यमाणाऽपि कौन्तेय पृतना नावतिष्ठते ।
 तान्नु विद्रवतीं दृष्ट्वा ऊचतुः केशवार्जुनौ । माभिद्रवत विचस्ता भयं त्यजत पाण्डवाः ।
 एतावां सर्वसैन्यैर्व्यूढौ सम्यगुदायुधौ । द्रोणञ्च सुतपुत्रञ्च प्रयातौ सम्प्रवाधितुं ।
 वृकोदरमथायान्तं दृष्ट्वा तत्र जनार्दनः । पुनरेवाब्रवीद्राजन् हर्षयन्निव पाण्डवं ।
 एष भीमो रणस्त्राघो वृतः सोमकपाण्डवैः । अभ्यवर्त्तत वेगेन द्रोणकर्णे महारथौ ।
 एतेन सहितो युध्य पाञ्चालैश्च महारथैः । गच्छस्वान्तं त्वमप्यद्य सैन्यानां पाण्डुनन्दन ।
 ततस्तौ पुरुषव्याघ्रावुभौ पाण्डवमाधवौ । द्रोणकर्णे समासाद्य धिष्ठितौ रणमूर्द्धनि ।
 ॥ सञ्जय उवाच ॥ ततस्तत् पुनरावृत्तं युधिष्ठिरबलं महत । यतो द्रोणश्च कर्णश्च परान् ममृदतुर्युधि ।
 सम्प्रहारस्तु तुमुलो निशीथे चाभवन्महान् । यथा सागरयो राजन् चन्द्रेदयसमृद्धयोः ।
 तत उत्सृज्य पाणिभ्यां प्रदीपांस्तव वाहिनी । युयुधे पाण्डवैः सार्द्धमुन्मत्तमिव भारत ।
 रजसा तमसा चैव सङ्ग्रामे भृशदारुणे । केवलं नाममात्रेण प्रायुध्यन्त रणाजिरे ।
 अश्रूयन्त हि नामानि आव्यमाणानि पार्थिवैः । प्रहरद्भिर्महाराज स्वयम्बर इवाहवे ।
 निःशब्दमासीत् सहसा पुनः शब्दो महानभूत् । क्रुद्धानां युध्यमानानां जयतां जीयतामपि ।
 यत्र यत्र स दृश्यन्ते प्रदीपाः कुरुपुङ्गव । ते शूरास्तत्र तत्र स निपतन्ति पतङ्गवत् ।
 तथा संयुध्यमानानां विगाढाऽभून्महानिशा । पाण्डवानाञ्च राजेन्द्र कौरवाणाञ्च भारत ।
 इति श्रीमहाभारते द्रोणपर्वणि घटोत्कचवधपर्वणि सङ्कुलयुद्धे त्रिसप्तत्यधिकशतोऽध्यायः ॥ १७३ ॥
 ॥ सञ्जय उवाच ॥ ततः कर्णे रणे दृष्ट्वा पार्षतं परवीरहा । आजघानोरसि शरैर्द्दशभिर्मर्मभेदिभिः ।
 प्रतिविव्याध तं कर्णं धृष्टद्युम्नो महारणे । पञ्चभिः सायकैस्तूर्णं तिष्ठ तिष्ठेति चाब्रवीत् ।
 तावन्योऽन्यं शैरराजन् सञ्क्राद्य सुमहारणे । पुनः पूर्णायतोत्सृष्टैर्विव्याधाते परस्परं ।
 ततः पाञ्चालमुख्यस्य धृष्टद्युम्नस्य संयुगे । सारथिञ्चतुरश्वान् कर्णे निन्ये यमचयं ।
 कार्मुकप्रवरञ्चास्य चिच्छेद निशितैः शरैः । सारथिञ्चास्य भस्मेन रथनीडादपातयत् ।
 धृष्टद्युम्नस्तु विरथो हताश्वो हतसारथिः । अवपुत्य रथानूर्णं गदामादाय वीर्यवान् ।
 स बध्यमानः कर्णेन शरैः सन्नतपर्व्वभिः । गत्वा कर्णसमीपन्तु जघान चतुरो हयान् ।
 पुनरावर्त्य वेगेन पार्षतः परवीरहा । धनञ्जयरथं क्षिप्रमारुह्य रथिनाम्बरः ।
 प्रयातुकामः कर्णाय वारितौ धर्मसूनुना । कर्णस्तु सुमहातेजाः सिंहनादविमिश्रितं ।
 धनुः शब्दं महचक्रे दधौ तारेण चाम्बुजं । दृष्ट्वा विनिर्जितं युद्धे पार्षतं ते महारथाः ।
 अमर्षवशमापन्नाः पाञ्चालाः सह सोमकैः । सुतपुत्रवधार्थाय शस्त्राण्यादाय सर्वशः ।
 प्रययुः कर्णमुद्दिश्य मृत्युं कृत्वा निवर्त्तनं । कर्णस्यापि रथे बाहानन्यान् सुतोऽप्ययोजयत् ।
 शङ्खवर्णान् महावेगान् सैन्यवान् साधुवादिनः । लब्धलक्ष्णु राधेयः पाञ्चालानां महारथान् ।

७७६०

७७६५

७७७०

७७७५

७७८०

७७८५